

Resultaten en interpretatie enquête Verkeer en Mobiliteit

Marcus Popkema, Mike Béréños, Peter van der Waerden

September 2014

Hieronder leest u de uitkomsten van de enquête over het vakgebied Verkeer en Mobiliteit die in mei 2014 is uitgezet door het Transitieteam Verkeer en Mobiliteit. Via diverse kanalen, waaronder het blad Verkeerskunde, de Vlaamse Stichting Verkeerskunde (VSV) en het KIVI, werden vakgenoten opgeroepen om deel te nemen aan de enquête. De enquête was opgezet om te vernemen of beelden die leven bij de mensen van het Transitieteam over het vakgebied tevens bij vakgenoten aan de orde zijn. De opbrengst was en is van belang voor de vakdebatten die plaatsvinden over de toekomst van het vakgebied Verkeer en Mobiliteit. Aan de hand van de uitkomsten kan nader worden gediscussieerd over de vraag waar het naar toe moet met dit vak.

In de enquête is er bewust voor gekozen om scherp geformuleerde stellingen voor te leggen zonder daarbij de mogelijkheid te geven om daarop 'neutraal' te reageren. Dit om zo veel mogelijk in beeld te krijgen wat mensen denken. Een gevolg hiervan is evenwel dat een deel van de respondenten in sommige gevallen de toevlucht heeft gezocht tot de antwoordcategorie 'geen mening'.

De tekst hieronder bestaat uit twee delen. Eerst volgt een 'kale' weergave van de antwoorden die zijn gegeven. Daarbij wordt de volgorde van de vragen in de enquête aangehouden, inclusief een onderverdeling van de vragen in een deel A, B en C. In dit gedeelte worden de gegevens voor de Nederlandse en de Vlaamse situatie uitgesplitst. In het tweede deel volgt een interpretatie van de uitkomsten.

De auteurs van dit stuk hebben de ambitie om op een later tijdstip een verdiepende analyse van de enquêteresultaten te publiceren. De noodzaak om tijdig terugkoppeling te geven over de enquête heeft geleid tot de keuze om de resultaten voor nu zonder verdere bewerking beschikbaar te stellen, zodat belangstellenden in de gelegenheid zijn zelf een mening te vormen op basis van de verzamelde data.

Deel I: Weergave van de resultaten

Introductie

De enquête is ingevuld vanaf:

Verkeerskunde 74 %

Verkeer in Beeld 10 %

KiviNiria 6 %

Vlaamse Stichting Verkeerskunde (VSV) 10 %

16 % vult deze enquête in voor de Vlaamse situatie

84 % vult de enquête in voor de Nederlandse situatie

Respons

		n	afhakers	NETTO RESPONS		
Deel A	TEGENSTELLINGEN	550	180	370		
	SWOT	550	250	300		
	OMSCHRIJF VAKGEBIED	550	290	260		
		n	afhakers	NETTO RESPONS	geen mening	mening gegeven
Deel B	VAK	550	235	315	30	285
	VAK / OMGEVING	550	235	315	30	285
	VAKEXPERTS	550	240	310	30	280
	VAK / ONDERWIJS	550	240	310	125 85 - 165	185 230 - 150
		n	= enquête binnengestapt			

Kenmerken van de respons

Opleiding	n =	%
CivieleTechniek, Kwantitatief		17
Sociaal Ruimtelijk Bestuursk.		17
Verkeerskunde (VK)		46
VKplus		20
Totaal	308	100

Jaren werkzaam	n =	%
0-9 jaar		30
10-19 jaar		23
20-29 jaar		23
30 of meer		24
Totaal	312	100

Waar werkzaam	n =	%
Onderneming/bedrijfsleven		41
Onderwijs+Onderzoek		8
Overheid		40
Overig		11
Totaal	312	100

Functie	n =	%
Adviseur		39
Beleidsmedewerker		12
Docent of prof		4
Manager		27
Onderzoeker		4,5
Student		4,5
Overig		9
Totaal	288	100

Deel A: Beelden van het vakgebied verkeer en mobiliteit

1. De opdracht van het vakgebied verkeer en mobiliteit is:

- a) infrastructuur faciliteren zodat zoveel mogelijk verplaatsingen mogelijk blijven
- b) mobiliteit geleiden zodat de beperkte beschikbare middelen zo goed mogelijk worden benut

	NL	Vlnd.	Beiden
a)	10,8%	7,5%	10%
b)	89,2%	92,5%	90%
	n=323	n=53	n=376

2. De toekomstige uitdaging van het vakgebied verkeer en mobiliteit is:

- a) zo veel mogelijk de transportfunctie en het economisch belang veilig stellen
- b) de nadelige neveneffecten van de mobiliteit zo veel mogelijk beperken

	NL	Vlnd.	Beiden
a)	43,9%	17,0%	40%
b)	56,1%	83,0%	60%
	n=319	n=53	n=372

3. De inhoudelijke ontwikkeling van het vakgebied verkeer en mobiliteit wordt volgens de respondent bepaald door:

- a) de functionarissen die in dienst van de overheid het verkeers- en mobiliteitsbeleid bepalen en uitvoeren
- b) de adviseurs bij ingenieurs- en adviesbureaus (Vlaanderen: studiebureaus)
- c) de kennis- en onderzoeksinstituten
- d) anders, namelijk een combinatie van de drie

	NL	Vlnd.	Beiden
a)	31,5%	57,4%	35%
b)	14,1%	18,5%	15%
c)	23,8%	13,0%	22%
d)	30,5%	11,1%	28%
	n=311	n=54	n=365

4. De relatie van het vak Verkeer en Mobiliteit met andere disciplines, in het bijzonder ruimtelijke ordening, moet als volgt zijn:

a) verkeer en mobiliteit moet een afzonderlijk en herkenbaar vakgebied blijven

b) verkeer en mobiliteit moet meer toegroeien en integreren met het vakgebied van de ruimtelijke ordening

	NL	VInd	Beiden
a)	38,1%	22,6%	36%
b)	61,9%	77,4%	64%
	n=318	n=53	n=371

5. Geef in één zin, of een trefwoord, aan wat u **sterk** vindt aan het vakgebied verkeer en mobiliteit

- Multidisciplinariteit/integraliteit 14 %
- Een bepaald inhoudelijk deel 32 %
- Een kwalificatie (goed/slecht) 22 %
- De maatschappelijke functie 22 %
- Overig 9 %

6. Geef in één, of een trefwoord, zin aan wat u **zwak** vindt aan het vakgebied verkeer en mobiliteit

- volgend / bescheiden 9,8%
- geen identiteit 8,8%
- niet innovatief/te weinig leervermogen 7,4%
- nauwe blik 13,0%
- niet samenwerken 9,8%
- gebrek aan visie 11,6%
- inhoudelijk niet correct 12,6%
- te technisch 7,0%
- traag 3,2%
- versnippering 4,2%
- aanwezigheid andere deskundigen in vakgebied 0,7%
- verhouding tot politiek 2,5%
- overig 9,5%

7. Geef in één zin, of een trefwoord, aan wat volgens u een **kans** is voor het vakgebied verkeer en mobiliteit

- relatie maatschappij onderkennen 9,3%
- succes meer benutten 2,9%
- ontwikkelingen gebruiken 12,2%
- meer samenwerken 14,0%
- inhoud anders, integraler 20,8%
- duurzame mobiliteit 15,1%
- informatisering van verkeer 8,6%
- gedrag 5,4%
- overig 11,8%

8. Geef in één zin, of een trefwoord, aan wat volgens u een **bedreiging** is voor het vakgebied verkeer en mobiliteit

- Te weinig nieuwe studenten	1,4%
- Verkeerde inhoudelijke focus	14,1%
- Inhoudelijk zwak	14,9%
- Negatief imago	1,1%
- Krapte aan middelen	11,6%
- Gebrek aan vernieuwing, initiatief en lef	12,7%
- De structuur van het vak	10,1%
- Gebrek aan focus / versnippering	5,8%
- Invloed van politiek en burgers	11,2%
- Te veel aandacht voor de auto	5,8%
- Overig	11,2%

9. De volgende vraag is een open vraag. Hoe zou u in enkele zinnen het vakgebied verkeer en mobiliteit omschrijven? U heeft hiervoor maximaal 100 woorden.

- een definitie van het vak	51,3%
- een waardering	37,8%
dynamisch, prachtig, uitdagend	25,7%
plus/min	2,6%
zoekend, volgend, diffuus	9,6%
- het doel van het vak	8,7%
- overig	2,2%

Deel B: het functioneren van het vakgebied verkeer en mobiliteit

Dit deel bevat vier onderdelen: over het vak zelf, over het vak in zijn omgeving, over de vakexpert, en over het onderwijs.

1. Over het vak zelf

1. Het vakgebied verkeer en mobiliteit heeft een beroepsvereniging nodig die zich inzet voor de professionalisering van de verkeers- en mobiliteitsexperts.

NL (n=279)			Vlnd (n=36)		
(helemaal) mee oneens	(helemaal) mee eens	Geen mening	(helemaal) mee oneens	(helemaal) mee eens	Geen mening
19,0%	71,7%	9,3%	2,8%	86,1%	11,1%

Beiden (n=315)

17,1 % (helemaal) mee oneens

73,3 % (helemaal) mee eens

9,5 % geen mening

2. Er is te weinig coördinatie in de ontwikkeling van de vakexpertise.

NL (n=279)			VInd (n=36)		
(helemaal) mee oneens	(helemaal) mee eens	Geen mening	(helemaal) mee oneens	(helemaal) mee eens	Geen mening
22,2%	59,9%	17,9%	5,5%	89,0	5,5%

Beiden (n=315)
 20,3 % (helemaal) mee oneens
 63,1 % (helemaal) mee eens
 16,5 % geen mening

3. Het belang van de verkeerstechnische expertise binnen het vakgebied verkeer en mobiliteit is groot.

NL (n=278)			VInd (n=36)		
(helemaal) mee oneens	(helemaal) mee eens	Geen mening	(helemaal) mee oneens	(helemaal) mee eens	Geen mening
18,0%	77,0%	5,0%	11,1%	86,1%	2,8%

Beiden (n=314)
 17,2 % (helemaal) mee oneens
 78,0 % (helemaal) mee eens
 4,8 % geen mening

4. De verkeers- en mobiliteitskundige sector is in zijn totaliteit op de juiste wijze georganiseerd.

NL (n=278)			VInd (n=37)		
(helemaal) mee oneens	(helemaal) mee eens	Geen mening	(helemaal) mee oneens	(helemaal) mee eens	Geen mening
55,8%	22,3%	21,9%	73,0%	16,2%	10,8%

Beiden (n=315)
 57,8 % (helemaal) mee oneens
 21,6 % (helemaal) mee eens
 21,0 % geen mening

5. Het vakgebied verkeer en mobiliteit laat zich te veel bepalen door actuele en acute problemen.

NL (n=278)			Vlnd (n=37)		
(helemaal) mee oneens	(helemaal) mee eens	Geen mening	(helemaal) mee oneens	(helemaal) mee eens	Geen mening
27,3%	66,9%	5,8%	18,9%	81,1%	0,0%

Beiden (n=315)
 26,3 % (helemaal) mee oneens
 68,6 % (helemaal) mee eens
 5,1 % geen mening

6. In het vakgebied verkeer en mobiliteit wordt te weinig aan theorievorming gedaan.

NL (n=279)			Vlnd (n=37)		
(helemaal) mee oneens	(helemaal) mee eens	Geen mening	(helemaal) mee oneens	(helemaal) mee eens	Geen mening
41,9%	51,3%	6,8%	43,2%	54,0%	2,7%

Beiden (n=316)
 42,1 % (helemaal) mee oneens
 51,6 % (helemaal) mee eens
 6,3 % geen mening

7. Het vakgebied verkeer en mobiliteit heeft een nieuwe impuls nodig.

NL (n=279)			Vlnd (n=36)		
(helemaal) mee oneens	(helemaal) mee eens	Geen mening	(helemaal) mee oneens	(helemaal) mee eens	Geen mening
20,4%	73,1%	6,4%	11,1%	77,8	11,1%

Beiden (n=315)
 19,4 % (helemaal) mee oneens
 73,6 % (helemaal) mee eens
 7,0 % geen mening

8. Het imago van het vakgebied is positief.

NL (n=277)			Vlnd (n=37)		
(helemaal) mee oneens	(helemaal) mee eens	Geen mening	(helemaal) mee oneens	(helemaal) mee eens	Geen mening
43,7%	47,7%	8,6%	48,6%	45,9%	5,4%

Beiden (n=314)
 44,3 % (helemaal) mee oneens
 47,5 % (helemaal) mee eens
 8,2 % geen mening

9. Het vakgebied verkeer en mobiliteit is te veel gericht op automobiliteit.

NL (n=279)			Vlnd (n=37)		
(helemaal) mee oneens	(helemaal) mee eens	Geen mening	(helemaal) mee oneens	(helemaal) mee eens	Geen mening
38,3%	59,9%	1,8%	29,7%	70,3%	0%

Beiden (n=316)
 37,3 % (helemaal) mee oneens
 61,1 % (helemaal) mee eens
 1,6 % geen mening

2. Over het vak in zijn omgeving

10. De agenda van het verkeers- en mobiliteitsbeleid wordt vooral bepaald door de politiek.

NL (n=278)			Vlnd (n=37)		
(helemaal) mee oneens	(helemaal) mee eens	Geen mening	(helemaal) mee oneens	(helemaal) mee eens	Geen mening
20,5%	76,6%	2,9%	8,1%	89,2%	2,7%

Beiden (n=315)
 19,0 % (helemaal) mee oneens
 78,1 % (helemaal) mee eens
 2,9 % geen mening

11. De huidige kennis- en onderzoeksinstituten op het vlak van verkeer en mobiliteit dragen voldoende zorg voor vernieuwing in het vakgebied.

NL (n=277)			Vlnd (n=37)		
(helemaal) mee oneens	(helemaal) mee eens	Geen mening	(helemaal) mee oneens	(helemaal) mee eens	Geen mening
49,8%	39,6%	10,5%	45,9%	43,2%	10,8%

Beiden (n=314)
 49,4 % (helemaal) mee oneens
 40,1 % (helemaal) mee eens
 10,5 % geen mening

12. Het ontbreekt aan een onafhankelijk Mobiliteitsinstituut, dat alle kennis en informatie op gebied van verkeer en mobiliteit bundelt en coördineert.

NL (n=277)			Vlnd (n=37)		
(helemaal) mee oneens	(helemaal) mee eens	Geen mening	(helemaal) mee oneens	(helemaal) mee eens	Geen mening
48,3%	40,1%	11,6%	18,9 %	78,4 %	2,7%

Beiden (n=314)
 44,9 % (helemaal) mee oneens
 44,6 % (helemaal) mee eens
 10,5 % geen mening

3. Over de vakexpert, de professional (dus eenieder die werkt -of (mag ook) nog studeert- in het vakgebied)

13. De mensen die werken in het vakgebied opereren over het algemeen proactief (probleemvoorkomend en sturend).

NL (n=276)			Vlnd (n=36)		
(helemaal) mee oneens	(helemaal) mee eens	Geen mening	(helemaal) mee oneens	(helemaal) mee eens	Geen mening
53,2%	40,9%	5,8%	47,2%	47,2%	5,6%

Beiden (n=312)
 52,2 % (helemaal) mee oneens
 41,7 % (helemaal) mee eens
 5,8 % geen mening

14. De vakexperts beschikken over een groot innovatief vermogen.

NL (n=277)			Vlnd (n=36)		
(helemaal) mee oneens	(helemaal) mee eens	Geen mening	(helemaal) mee oneens	(helemaal) mee eens	Geen mening
53,1%	37,9%	7,2%	44,4%	47,2%	8,3%

Beiden (n=313)
52,1 % (helemaal) mee oneens
40,6 % (helemaal) mee eens
7,3 % geen mening

15. De vakexperts weten het maatschappelijke belang van verkeer en mobiliteit goed over het voetlicht te brengen.

NL (n=275)			Vlnd (n=36)		
(helemaal) mee oneens	(helemaal) mee eens	Geen mening	(helemaal) mee oneens	(helemaal) mee eens	Geen mening
45,1%	51,6%	3,3%	36,1%	52,8%	11,1%

Beiden (n=311)
44,1 % (helemaal) mee oneens
51,8 % (helemaal) mee eens
4,2 % geen mening

16. De vakexperts zijn goed in het afstemmen van ruimtelijke ontwikkeling met de ontwikkeling van het verkeers- en mobiliteitssysteem.

NL (n=275)			Vlnd (n=36)		
(helemaal) mee oneens	(helemaal) mee eens	Geen mening	(helemaal) mee oneens	(helemaal) mee eens	Geen mening
55,6%	40,7%	4,0%	61,1%	38,9%	0,0%

Beiden (n=311)
56,3 % (helemaal) mee oneens
40,5 % (helemaal) mee eens
3,5 % geen mening

17. De vakexperts zijn goed in het accommoderen van technologische ontwikkelingen in het verkeers- en mobiliteitssysteem.

NL (n=276)			Vlnd (n=36)		
(helemaal) mee oneens	(helemaal) mee eens	Geen mening	(helemaal) mee oneens	(helemaal) mee eens	Geen mening
34,4%	56,9%	8,7%	33,3%	61,1%	5,6%

Beiden (n=312)
 34,3 % (helemaal) mee oneens
 57,4 % (helemaal) mee eens
 8,3 % geen mening

18. De vakexperts hebben grote invloed op de agenda voor het verkeer- en mobiliteitsbeleid.

NL (n=274)			Vlnd (n=35)		
(helemaal) mee oneens	(helemaal) mee eens	Geen mening	(helemaal) mee oneens	(helemaal) mee eens	Geen mening
57,3%	33,2%	9,5%	74,3%	22,9%	2,9%

Beiden (n=309)
 59,2 % (helemaal) mee oneens
 32,0 % (helemaal) mee eens
 8,7 % geen mening

19. De vakexperts zijn goed in het afstemmen van de ontwikkeling van het verkeers- en mobiliteitssysteem op maatschappelijke ontwikkelingen.

NL (n=276)			Vlnd (n=36)		
(helemaal) mee oneens	(helemaal) mee eens	Geen mening	(helemaal) mee oneens	(helemaal) mee eens	Geen mening
60,9%	33,7%	5,4%	52,8%	41,7%	5,6%

Beiden (n=312)
 59,9% (helemaal) mee oneens
 34,6 % (helemaal) mee eens
 5,4 % geen mening

20. De verkeersexperts zijn zelfgenoegzaam.

NL (n=276)		
(helemaal) mee oneens	(helemaal) mee eens	Geen mening
29,7%	46,4%	23,9%

Vlnd (n=36)		
(helemaal) mee oneens	(helemaal) mee eens	Geen mening
38,9%	36,1%	25,0%

Beiden (n=312)
 30,8 % (helemaal) mee oneens
 45,2 % (helemaal) mee eens
 24,0 % geen mening

21. De vakexperts hebben de kennis in huis om de toekomstige problemen op het vlak van verkeer en mobiliteit in ons land aan te pakken.

NL (n=275)		
(helemaal) mee oneens	(helemaal) mee eens	Geen mening
35,3%	54,9%	9,8%

Vlnd (n=36)		
(helemaal) mee oneens	(helemaal) mee eens	Geen mening
38,9%	61,1%	0,0%

Beiden (n=311)
 35,7 % (helemaal) mee oneens
 55,6 % (helemaal) mee eens
 8,7 % geen mening

22. De vakexperts moeten zich heroriënteren gegeven toekomstige ontwikkelingen en uitdagingen.

NL (n=276)		
(helemaal) mee oneens	(helemaal) mee eens	Geen mening
12,3%	82,6%	5,1%

Vlnd (n=36)		
(helemaal) mee oneens	(helemaal) mee eens	Geen mening
11,1%	86,1%	2,8%

Beiden (n=312)
 12,2 % (helemaal) mee oneens
 83,0 % (helemaal) mee eens
 4,8 % geen mening

4. Over het onderwijs

23. *Bachelors van de verkeers- en mobiliteitsopleidingen op hogescholen (Vlaanderen: hoger onderwijs) zijn voldoende geëquipeerd om goed te kunnen functioneren in het vakgebied.*

NL (n=276)			Vlnd (n=36)		
(helemaal) mee oneens	(helemaal) mee eens	Geen mening	(helemaal) mee oneens	(helemaal) mee eens	Geen mening
33,0%	38,8%	28,2%	33,3%	50,0%	16,7%

Beiden (n=312)

33,0 % (helemaal) mee oneens

40,1 % (helemaal) mee eens

26,9 % geen mening

24. *De WO-masters (Vlaanderen: universitaire masters) op het gebied van verkeer en mobiliteit leveren sterke toegevoegde waarde ten opzichte van de bacheloropleidingen / graduaatsopleidingen.*

NL (n=276)			Vlnd (n=36)		
(helemaal) mee oneens	(helemaal) mee eens	Geen mening	(helemaal) mee oneens	(helemaal) mee eens	Geen mening
25,0%	25,4%	49,6%	36,1 %	36,1%	27,8%

Beiden (n=313)

26,3 % (helemaal) mee oneens

26,6 % (helemaal) mee eens

47,1 % geen mening

25. *De aansluiting tussen het HBO- (Vlaanderen: graduaats) en het WO-onderwijs (Vlaanderen: universitair onderwijs) op het vlak van verkeer en mobiliteit is goed geregeld.*

NL (n=277)			Vlnd (n=36)		
(helemaal) mee oneens	(helemaal) mee eens	Geen mening	(helemaal) mee oneens	(helemaal) mee eens	Geen mening
29,6%	15,5%	54,9%	50,0%	11,1%	38,9%

Beiden (n=313)

31,9 % (helemaal) mee oneens

15,0 % (helemaal) mee eens

53,0 % geen mening

26. Mensen met een masterdiploma beschikken over voldoende kennis en vaardigheden om effectief aan de slag te kunnen in de praktijk.

NL (n=277)			Vlnd (n=36)		
(helemaal) mee oneens	(helemaal) mee eens	Geen mening	(helemaal) mee oneens	(helemaal) mee eens	Geen mening
23,4%	36,8%	39,7%	33,3%	38,9%	27,8%

Beiden (n=313)

24,6 % (helemaal) mee oneens

37,1 % (helemaal) mee eens

38,3 % geen mening

Deel C: Uw kenmerken (NL. en Vlnd.)

1. Wat is het hoogste niveau waarop u een opleiding heeft afgerond? (n=316)

1,6 % MBO (Vlaanderen Secundair onderwijs)

50,3 % HBO (Vlaanderen Graduaats of Bachelor Hoger onderwijs)

42,7 % WO (Vlaanderen: Universitair of Hoger onderwijs lange type)

5,4 % Anders nl

2. Welke richting heeft u afgerond? (n=306)

50,3 % Verkeerskunde en Verkeerskunde+

11,6 % Civiele techniek

4,5 % Stedenbouw of Bouwkunde

1,8 % Psychologie

1,3 % Sociologie

6,3 % Sociale geografie

6,5 % Planologie

1,8 % Bestuurskunde

3,3 % Economie

1,5 % Economische geografie

1,3 % Wiskunde

10,1 % Anders, met name Verkeerskunde+

3. Hoe lang bent u werkzaam (geweest) in het vakgebied verkeer en mobiliteit? (n=315)

13,3 % 0-4 jaar

16,5 % 5-9 jaar

22,9 % 10-19 jaar

23,5 % 20-29 jaar

21,0 % 30-39 jaar

2,9 % meer dan 40 jaar

4. U bent werkzaam (overwegende bezigheid) (n=279)

- 5,0 % Nog niet, ik studeer
- 2,5 % Werkloos
- 28,0 % bij een Gemeente
- 5,4 % bij een Provincie
- 8,6 % bij het Rijk (Vlaanderen: Vlaamse overheid)
- 19,4 % bij een adviesbureau (Vlaanderen: studiebureau)
- 7,5 % bij een ingenieursbureau
- 11,1 % als zelfstandig adviseur
- 2,2 % bij een openbaar vervoermaatschappij
- 1,4 % bij een leverancier
- 4,3 % bij een kennis-/onderzoeksinstituut
- 3,6 % bij een universiteit/Hbo (onderwijs)
- 1,1 % bij een HBO (Vlaanderen: hoger onderwijs) onderwijs
- 15,0 % anders nl onder meer gepensioneerd en bij een belangenvereniging

5. Welke functie(s) bekleedt u momenteel?

FUNCTIE		
		%
adviseur		39
beleidsmedewerker		12
docentofprof		4
manager		27
onderzoeker		4,5
student		4,5
overig		9
n=	288	100%

Deel II: Interpretatie

De vragen in de enquête zijn door meer dan 310 mensen ingevuld. Dat is een voldoende groot aantal om de uitkomsten redelijk betrouwbaar te achten: uitgaande van een populatie van 5000 verkeerskundigen levert dit aantal respondenten een betrouwbaarheidsniveau op boven de 90 procent. Ondanks de gegevens over de respondenten is *puur statistisch gezien* niet na te gaan of de steekproef representatief is. Dat lijkt niettemin het geval te zijn: de verschillende geledingen zijn vertegenwoordigd, zowel qua leeftijd, opleiding als werkkring.

Het beperkte aantal respondenten uit Vlaanderen (n=36) rechtvaardigt enige voorzichtigheid in uitspraken over de Vlaamse situatie. Afgezien van statistische overwegingen liggen de meeste bevindingen over Vlaanderen in lijn met de antwoorden van de Nederlandse respondenten.

De belangrijkste boodschap die uit de enquête naar voren komt is dat de Nederlandse en Vlaamse verkeerskundige vindt dat er meer met aanpalende disciplines en integraler samengewerkt moet worden. Op de vraag wat de respondent sterk vindt aan het vakgebied noemt bijna een derde deel een bepaald inhoudelijk deel als kwaliteit. Slechts een zevende deel noemt multidisciplinariteit/integraliteit als sterk punt bestaat er in het vakgebied een relatief sterke inhoudelijke focus op een aantal punten. Dit lijkt te worden onderbouwd door de reactie van de respondenten op de stelling dat het belang van de verkeerstechnische expertise binnen het vakgebied groot is: meer dan driekwart (78,0 procent) is het hiermee (helemaal) eens. Op de vraag wat de respondent zwak vindt aan het vakgebied noemen de meesten een nauwe blik (13 procent), een gebrek aan visie (11,6 procent) en een inhoudelijk verkeerde focus (12,6 procent) als aandachtspunt. Als kans voor het vakgebied wordt door de meeste respondenten gezien om meer te gaan samenwerken (14 procent), integraler te gaan werken (20,8 procent) en de focus te leggen op duurzame mobiliteit (15,1 procent).

Er bestaat een groot gevoel van urgentie om het vak van een impuls te voorzien. Maar liefst 83,0 procent van de respondenten vindt dat de vakexperts zich moeten heroriënteren op de toekomstige ontwikkelingen. Ook een hoog percentage van 73,6 procent is van mening dat het vakgebied een impuls nodig heeft. Bijna zestig procent van de respondenten is het oneens met de stelling dat de vakexperts grote invloed hebben op het verkeersbeleid. Bijna tweederde deel van de respondenten (64 procent) is van mening dat het vakgebied Verkeer en Mobiliteit meer moet toegroeien en integreren met het vakgebied van ruimtelijke ordening. Een punt van aandacht hierbij is dat de meerderheid van de respondenten vindt dat de vakexperts niet goed zijn in het afstemmen van ruimtelijke ontwikkeling en de ontwikkeling van het verkeers- en mobiliteitssysteem (56,3 procent). Hetzelfde geldt voor het afstemmen van de ontwikkeling van het verkeers- en mobiliteitssysteem op maatschappelijke ontwikkelingen: 59,9 procent van de respondenten is het oneens met de stelling dat vakexperts deze afstemming goed kunnen realiseren.

De vraag is dan waar verandering vandaan kan komen. Aan de ene kant is er redelijk vertrouwen dat de vakexperts de kennis in huis hebben om de toekomst problemen op het vlak van verkeer en mobiliteit aan te pakken: 55,6 procent is het (helemaal) eens met de stelling dat de experts de kennis in huis hebben. Aan de andere kant is ruim 45 procent van de respondenten het (helemaal) eens met de stelling dat de vakexperts zelfgenoegzaam zijn, en is 52,1 procent van de respondenten het niet eens met de stelling dat de vakexperts beschikken over een groot innovatief vermogen. Bovendien

vindt een meerderheid (52,2 procent) dat de vakexperts onvoldoende proactief opereren. Dit zou kunnen betekenen dat men er niet gerust op is dat de aanwezige kennis ook effectief zal worden ingezet.

Een manier om tot versterking van de rol van de vakexpert te komen is via het onderwijs. De respondenten hebben echter onvoldoende beeld van het onderwijs om daarover uitspraken te kunnen doen. Op de meeste vragen binnen dit thema is de antwoordmogelijkheid 'geen mening' het vaakst ingevuld. Wel is 40,1 procent het eens met de stelling dat de bachelors voldoende geëquipeerd zijn om te kunnen functioneren in het vakgebied, terwijl 37,1 procent van de respondenten vertrouwen heeft in de vaardigheden van de mensen met een masterdiploma in het vakgebied.

De respondenten lijken op dit vlak een rol te zien voor de kennis- en onderzoeksinstituten. Bijna de helft (49,4 procent) is het oneens met de stelling dat deze instituten zorg dragen voor voldoende vernieuwing in het vakgebied. Een aandeel van 40,1 procent is het evenwel eens met deze stelling: de meningen zijn wat dat betreft verdeeld. Meer dan de helft van de respondenten (51,6 procent) is van mening dat er in het vakgebied te weinig aan theorievorming wordt gedaan, en dat er te weinig coördinatie aanwezig is in de ontwikkeling van de vakexpertise (63,1 procent). Ook vindt 57,8 procent dat de verkeerssector niet op de juiste wijze is georganiseerd. Om het gesprek aan te gaan met de kennis- en onderzoeksinstituten zou een beroepsvereniging goed werk kunnen verrichten: maar liefst 73,3 procent van de respondenten vindt dat het vakgebied een beroepsvereniging nodig heeft die zich inzet voor de professionalisering van de verkeers- en mobiliteitsexperts.

Verder moeten de vakexperts het heft meer in eigen handen nemen: ten eerste laat het vakgebied de agenda van het verkeers- en mobiliteitsbeleid sterk door de politiek bepalen (78,1 procent onderschrijft de stelling). Ten tweede laat het vakgebied zich te veel bepalen door de waan van de dag: ruim twee derde van de respondenten is het eens met de stelling dat het vakgebied zich laat bepalen door actuele en acute problemen (68,6 procent). Een inhoudelijke manier om hieraan invulling te geven is om afstand te doen van de focus op automobilititeit. Volgens 61,1 procent van de respondenten is het vakgebied daarop te veel gericht.

Kortom, het vakgebied verkeer en mobiliteit heeft behoefte aan professionalisering. Het gevoel van urgentie in die richting is groot. De verkeerskundigen vinden dat er integraler moet worden gewerkt, *dus meer* verbinding met aanpalende disciplines moet worden gezocht. De vakexperts zijn momenteel onvoldoende in staat om de afstemming te zoeken tussen de ontwikkeling van het verkeers- en mobiliteitssysteem enerzijds en de maatschappelijke en ruimtelijke ontwikkelingen anderzijds. Het ontbreekt de vakexperts aan vaardigheden om deze rol te kunnen vervullen. De vakgenoten lijken een rol te zien voor de kennis- en onderzoeksinstituten. Dezen kunnen de experts voeden met innovaties en visieontwikkeling. Om de professionalisering van de vakexperts richting te geven zien de vakgenoten een rol weggelegd voor een beroepsvereniging. Met steun van de kennis- en onderzoeksinstituten en een beroepsvereniging kan de effectiviteit van de vakexpert op het gebied van verkeer en mobiliteit worden bevorderd, zodat ook de invloed op het beleid kan worden herwonnen.

Met bovenstaande uitkomsten worden de beelden die over het vakgebied leven bij de mensen van het Transitieteam bevestigd. Het Transitieteam voelt zich door de uitkomsten van de enquête gesteund in zijn streven om het vakgebied te versterken.